

AH 2669
2022Z06984

Antwoord van minister Wiersma (Primair en Voortgezet Onderwijs)
(ontvangen 9 mei 2022)

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel 'MQ Scan: 24% van basisschoolleerlingen heeft ondermaatse motoriek; 'Zorgwekkende piek onder negenjarigen'?[1]

Antwoord 1

Ja, dat ben ik.

Vraag 2

Bent u bekend met het feit dat een kwart van de basisschoolleerlingen in Nederland over onvoldoende bewegingsvaardigheden beschikt en een onderontwikkelde motoriek heeft?

Antwoord 2

Ja, dat ben ik.

Vraag 3

Erkent u het belang van voldoende beschikbaarheid van sport- en speelplaatsen in de directe omgeving van kinderen voor de ontwikkeling van de motoriek en bewegingsvaardigheden?

Antwoord 3

Ja, dat erken ik.

Vraag 4

Wat gaat u doen om op de korte termijn en op de lange termijn de motoriek van basisschoolleerlingen op niveau te krijgen?

Antwoord 4

Het primair onderwijs heeft met het aanbod van bewegingsonderwijs een belangrijke rol bij de ontwikkeling van motorische vaardigheden. Vanaf juli 2023 is het voor scholen wettelijk verplicht om een daartoe bevoegde leerkracht ten minste twee uur bewegingsonderwijs te laten geven. Om deze aankomende verplichting goed te kunnen implementeren in de scholen, is er de subsidieregeling *Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs*. Hiervan staat op dit moment de tweede aanvraagperiode tot en met 15 mei open.

Daarnaast zijn er in algemene zin veel initiatieven voor bewegen door de dag heen en bewegend leren. Scholen die voldoen aan de aankomende urennorm kunnen de subsidieregeling *Impuls en Innovatie Bewegingsonderwijs* ook inzetten voor het realiseren van een dynamische schooldag. Daarnaast wordt

er samen met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een *Platform Bewegend Leren* ontworpen. Ook bij de invulling van de *Rijke Schooldag* heeft sport en bewegen een belangrijke plek.

Tot slot is er met het *Nationaal Programma Onderwijs* aan scholen de mogelijkheid geboden om met interventies sport en bewegen te werken aan coronagerelateerde vertragingen in de ontwikkeling van leerlingen, op cognitief dan wel motorisch (en sociaal-emotioneel) gebied.

Vraag 5

Hoeveel gemeenten hebben voldoende gymzaalcapaciteit wanneer de wettelijke verplichting voor twee uur bewegingsonderwijs in het primair onderwijs in 2023 van kracht wordt? Indien u dit overzicht niet heeft, kunt u deze inventarisatie zo snel mogelijk laten uitvoeren?

Antwoord 5

De Vereniging Sport en Gemeenten inventariseert het tekort aan gymzaalcapaciteit en verwacht voor de zomer de eerste resultaten. Zodra deze beschikbaar zijn, zal ik dit met uw Kamer delen.

Vraag 6

Deelt u de mening en bent u het eens met de talloze wetenschappelijke publicaties dat vakleerkrachten bewegingsonderwijs van de Academie voor Lichamelijke Opvoeding (ALO) een positieve bijdrage leveren aan de motoriek van basisschoolleerlingen en het verkrijgen van plezier in sport?

Antwoord 6

Ja, ik ben het ermee eens dat ALO-gediplomeerde vakleerkrachten een positieve bijdrage leveren aan de motoriek van basisschoolleerlingen en hun plezier in sport. Een groepsleerkracht met de aanvullende bevoegdheid, waar diegene een post-initiële-hbo-opleiding voor heeft gevolgd, is echter ook bekwaam om hieraan bij te dragen.

Vraag 7

Welke gezondheidsrisico's zijn er als dit percentage van 24% de komende jaren oploopt tot 30%, 40% of 50%? Het percentage van 24% is al veel te hoog, maar vanaf welk percentage gaat u over tot het verplichten van vakleerkrachten van de ALO voor het geven van bewegingsonderwijs in het primair onderwijs?

Antwoord 7

Uit onderzoek van De Haagse Hogeschool en VU Amsterdam naar motorische peilingen¹, waar in het artikel² naar verwezen wordt, is gelukkig te zien dat het percentage basisschoolleerlingen dat ondergemiddelde motorische vaardigheden heeft in de periode tussen 2018 en 2021 afneemt.

Er is op dit moment onvoldoende kwalitatief goed longitudinaal of interventie-onderzoek beschikbaar om scenario's te kunnen schetsen van de gezondheidsrisico's bij een oplopend percentage kinderen met een ondergemiddelde score op de MQ-scan.^{3,4} Op basis hiervan kunnen we geen wetenschappelijk onderbouwde conclusies trekken over de relatie tussen de ontwikkeling van motorische vaardigheden op jonge leeftijd en de gezondheidsrisico's. Wel blijkt uit onderzoek dat er een positieve associatie is tussen goed ontwikkelde fundamentele motorische vaardigheden en fysieke activiteit bij kinderen en adolescenten, cardiorespiratoire gezondheid en gezond gewicht.⁵

De relatie tussen het aanleren van motorische vaardigheden door een vakleerkracht en het verschil in gezondheidsrisico's bij kinderen is niet één op één te leggen. De keuze om een ALO-gediplomeerde vakleerkracht of een groepsleerkracht met bevoegdheid de lessen bewegingsonderwijs te laten verzorgen, ligt bij de scholen. Ik zie, gelet op de huidige onderwijsarbeidsmarkt, geen aanleiding om de wet op dit punt te wijzigen. De krapte op de huidige onderwijsmarkt is in de beantwoording op eerdere schriftelijke vragen toegelicht.⁶

[1] De Telegraaf, d.d. 30 maart 2022, 'MQ Scan: 24% van basisschoolleerlingen heeft ondermaatse motoriek; 'Zorgwekkende piek onder negenjarigen' <https://www.telegraaf.nl/sport/2086580694/mq-scan-24-vanbasisschoolleerlingen-heeft-ondermaatsemotoriek>

¹ https://www.dehaagsehogeschool.nl/docs/default-source/documenten-onderzoek/lectoraten/gezonde-leefstijl-in-een-stimulerende-omgeving/motoriek-peiling.pdf?sfvrsn=9ceb498d_2

² De Telegraaf, d.d. 30 maart 2022, 'MQ Scan: 24% van basisschoolleerlingen heeft ondermaatse motoriek; 'Zorgwekkende piek onder negenjarigen' <https://www.telegraaf.nl/sport/2086580694/mq-scan-24-vanbasisschoolleerlingen-heeft-ondermaatsemotoriek>

³ De MQ-scan meet de motorische ontwikkeling van een kind. MQ staat voor motorische quotiënt.

⁴ Lubans, D. R., Morgan, P. J., Cliff, D. P., Barnett, L. M., & Okely, A. D. (2010). Fundamental movement skills in children and adolescents. *Sports medicine*, 40(12), 1019-1035.

⁵ Lubans, D. R., Morgan, P. J., Cliff, D. P., Barnett, L. M., & Okely, A. D. (2010). Fundamental movement skills in children and adolescents. *Sports medicine*, 40(12), 1019-1035.

⁶ 2022Z03917 Antwoord op schriftelijke vragen van de leden Van Nispen (SP) en Rudmer Heerema (VVD) aan de MPVO en MLZS over de voorkeur voor de vakleerkracht bewegingsonderwijs

